

Grundnotat

Udkast til forhandlingsmandat til Kommissionen med henblik på iværksættelse af forhandlinger om associeringsaftaler med Armenien, Aserbajdsjan og Georgien.

KOM-dokument foreligger ikke.

Grundnotatet er ikke oversendt til andre folketingsudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt udkast til forhandlingsmandat for associeringsaftaler med Armenien, Aserbajdsjan og Georgien. Associeringsaftalerne skal, hvor det er muligt, være mere vidtgående end de eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftaler, der er indgået mellem EU, Armenien, Aserbajdsjan og Georgien.

Kommissionen håber at afslutte forhandlingerne om mandatet snarest muligt, hvorefter forhandlingerne om selve associeringsaftalerne vil kunne begynde. Det forventes, at der bl.a. vil blive etableret et 'dybt og omfattende' frihandelsområde mellem EU, Georgien og Armenien, mens en sådan aftale med Aserbajdsjan afventer landets medlemskab af WTO.

2. Baggrund

Det eksisterende grundlag for EU's samarbejde med Armenien, Aserbajdsjan og Georgien er de såkaldte partnerskabs- og samarbejdsaftaler (PSA), som trådte i kraft den 1. juli 1999. Disse aftaler har en løbetid på 10 år med automatisk forlængelse, hvis ingen af parterne gør indsigelser.

Indenfor rammerne af EU's Naboskabspolitik blev der den 14. november 2006 vedtaget handlingsplaner for en periode på fem år for samarbejdet mellem EU og de tre lande. Handlingsplanerne bygger på PSA'en og udgør et vigtigt skridt i udviklingen af et tættere forhold mellem EU og de tre lande.

Det Europæiske Råd lancerede i marts 2009 det såkaldte Østlige Partnerskab som en platform for EU's relationer med Armenien, Aserbajdsjan, Georgien, Hviderusland, Moldova og Ukraine. Rådet har forpligtet sig til et dybere bilateralt engagement og til en ny bilateral ramme med det formål at accelerere reformer, lovgivningsmæssig tilnærmelse og yderligere økonomisk integration, herunder etablering af dybe og omfattende frihandelsområder for de lande, som er villige og i stand til at leve op til de forpligtelser, aftalerne medfører. Forhandlinger om et sådan frihandelsområde kan imidlertid ikke indledes med Aserbajdsjan, før landet har opnået WTO-medlemskab, hvilket ikke forventes i den nærmeste fremtid. Alle tre lande har vist interesse for en aftale om visumlempelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Associeringsaftalerne skal erstatte de eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftaler og vil have hjemmel i Traktatens artikel 217 sammenholdt med artikel 218 samt Euratom-traktatens artikel 101(2). Rådets afgørelse træffes ved enstemmighed. De dele af aftalerne, som får

hjemmel i afsnit V i tredje del af Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, er omfattet af Danmarks særlige stilling, jf. protokollen herom.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

De udvidede aftaler mellem EU, Armenien, Aserbajdsjan og Georgien skal være alsidige aftaler, som afspejler den bestående brede vifte af samarbejde på økonomiske og politiske områder og udvikler disse områder yderligere. De skal, hvor det er muligt, være endnu mere vidtgående end de eksisterende forpligtelser i henhold til PSA'en.

For at garantere en effektiv realisering af de politiske mål for samarbejdet mellem Armenien, Aserbajdsjan, Georgien og EU forudses associeringsaftalerne at indeholde bestemmelser om:

- Dialog om **fælles værdier**, navnlig demokrati og retsstatsprincipper, respekt for menneskerettigheder og de grundlæggende frihedsrettigheder, god regeringsførelse, markedsøkonomi og bæredygtig udvikling.
- Et **udvidet samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik** med fokus på regionale spørgsmål, masseødelæggelsesvåben, ikke-spredning og nedrustning, konfliktforebyggelse og krisestyring.
- For Georgien og Armenien, når de lever op til EU's anbefalinger: et **dybt og omfattende frihandelsområde** med EU: Der sigtes mod en bred markedsadgang for varer, tjenesteydelser og investeringer, som i det væsentlige dækker al handel, herunder handelsrelaterede aspekter af energi. Aftalerne forventes også at indeholde bestemmelser om bindende forpligtelser til at tilnærme sig EU-acquis'et.
- For Aserbajdsjan forudses associeringsaftalen at indeholde bestemmelser om gennemførelse og håndhævelse af fundamentale WTO-regler og principper for bilaterale handelsrelationer. Når Aserbajdsjan har opnået medlemskab af WTO, vil EU tilbyde at etablere en frihandelsaftale med Aserbajdsjan, tilsvarende den, der søges indgået med Georgien og Armenien.
- Udvidet samarbejde på områder af betydning for de **økonomiske forbindelser**, erhvervsamarbejde, investeringer, klima, offentlige finanser, god regeringsførelse på skatteområdet, bæredygtig udvikling, makroøkonomisk stabilitet, beskæftigelse og sociale anliggender.
- Udvidede forbindelser på **energiområdet** (herunder nukleare spørgsmål) med særlig fokus på spørgsmål om forsyningsikkerhed, gradvis integration af energimarkederne, energieffektivitet, vedvarende energikilder og nuklear sikkerhed.

- Udvidet samarbejde på **andre vigtige sektorpolitiske områder**, herunder transport, miljø og folkesundhed, videnskab og teknologi, uddannelse og kultur, informationssamfund og medier.
- Udvidet samarbejde om **justitsanliggender, frihed og sikkerhed**, herunder retsstatsrelaterede emner, databeskyttelse, regulering af migration, asyl og grænsebevogtning, bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, bekæmpelse af narkotika og organiseret kriminalitet, handel med mennesker, terrorisme og juridisk samarbejde.
- Forpligtelser for Armenien, Aserbajdsjan og Georgien med hensyn til **gennemførelsen af aftalerne**, idet landene særlig skal sørge for, at den administrative og institutionelle infrastruktur er på plads til at efterleve aftalerne.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal godkende associeringsaftalerne før Rådet kan vedtage dem endeligt.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget berører ikke dansk ret. Aftalerne tager højde for Danmarks, UK's og Irlands særstilling for de dele af aftalerne, hvor dette er relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke umiddelbart konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Udkastet til Kommissionens forhandlingsmandat har været i høring i centraladministrationen, hvilket ikke affødte nogen bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at der, som en naturlig udvikling i samarbejdet mellem EU og dets nabolande, bør indgås associeringsaftaler med Armenien, Aserbajdsjan og Georgien som afløser for de eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftaler. Målet bør være udvidede aftaler, der for Georgien og Armenien indeholder et 'dybt og omfattende' frihandelsområde, som en central bestanddel. Et sådan frihandelssamarbejde med Aserbajdsjan er betinget af, at Aserbajdsjan opnår medlemskab af WTO.

På den baggrund støtter regeringen, at Rådet bemyndiger Kommissionen til at føre forhandlinger om associeringsaftaler mellem EU, Armenien, Aserbajdsjan og Georgien til at afløse de eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftaler. De nye aftaler vil udgøre den

juridiske ramme for EU's fremtidige samarbejde med disse lande og vil være et vigtigt element i landenes fortsatte demokratiske og økonomiske udvikling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred enighed blandt EU's medlemslande om at åbne forhandlinger med Armenien, Aserbajdsjan og Georgien om associeringsaftaler.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Mandatudkastet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.